

ДО

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ на Висшия
съдебен съвет

Отговори на поставени въпроси от
Български институт за правни
инициативи

От съдия Младен Петров Димитров,
кандидат за избран член на ВСС, от
квотата на съдиите.

1. На какво, според Вас, мислите, че се дължи фактът, че сред номинираните кандидати за членове на СК на ВСС няма съдии от ВКС и ВАС?

Наистина прави впечатление, че в настоящите избори от професионалната квота на съдиите не са издигнати кандидатури не само от върховното ниво, но дори и от апелативно. Такова представителство винаги имаше в предходните състави на ВСС, като в настоящия преобладават. Понастоящем се натрупаха за разрешаване редица проблеми свързани с кариерното израстване, командироването, възнагражденията на магистратите и оптимизацията на съдебната карта. Тези проблеми като че ли засягат най-остро съдиите от първоинстанционните съдилища, които са пряко заинтересовани от бързото им разрешаване. Това обяснява и желанието на магистрати от най-засегнатите нива да проявят активност в този избор и вероятно пасивността на останалите.

2. Една от изключително значимите функции на Съдийска колегия е избирането на административни ръководители. Понастоящем единствените критерии при провеждане на тези процедури, към които членовете на колегията са изрично задължени да се придържат, се

съдържат в разпоредбите на чл. 194б от ЗСВ във връзка с чл. 59, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и са – професионална подготовка, управленска компетентност и нравствени качества. Смятате ли, че ВСС трябва да приеме допълнителни и по-подробни критерии, по които да се преценяват кандидатите в тези процедури?

Намирам критериите заложен в чл. 194б от ЗСВ, за достатъчно детайлни, като на практика същите са дословно възпроизведени в чл. 59, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт. Отделен е въпросът доколко обективни и даващи възможност за реална представа и преценка на професионалните и нравствени качества са атестацията и становището на Комисията по професионална етика. Считаю, че при провеждане на избора следва да се вземе предвид становището на общото събрание от съответния съд, при изслушване на кандидатите и особено мотивите при издигане на кандидатура за административен ръководител по решение на събранието. Това би могло да залегне в подзаконовата регламентация.

3. Настоящият състав на ВСС стана известен с противоречивата си практика по отношение на избора на магистрати на лидерските позиции в системата, което може да се тълкува дори и като уронване престижа, доверието и авторитета на съдебната власт от самия ВСС. Споделяте ли това мнение? Вие лично какво бихте предприели, за да започнете да градите усещане сред съдиите, а и сред обществеността, че само най-почтените и компетентни Ваши колеги ще бъдат избирани да управляват отделните органи на съдебната система?

Аз лично съм избран за административен ръководител от настоящия ВСС, като предложението бе направено от ОС при ВТРС. В процедурата при избора ми от ВСС не участваха други кандидати и бях единодушно избран. В подобни хипотези ВСС, следва да преценява качествата на кандидата с оглед заложените в чл. 194б от ЗСВ, вр. с чл. 59, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017г., като ако отхвърли предложението на ОС, следва от проведеното обсъждане да са ясни мотивите за това. Аз бих държал на последователното спазване на критериите за избор и зачитане волята на общото събрание.

4. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи?

Би била доста „отрезвяваща“ мярка за тези членове, които са загубили връзка с магистратите и са непоследователни в своята дейност.

5. В обществото трайно битува мнението, че работата на ВСС е непрозрачна въпреки публичността на заседанията на отделните колегии и на пленума. Какво според Вас е довело до това мнение и с какви мерки то може да бъде коригирано?

Не бих се ангажирал с преценка дали това мнение битува в обществото, като цяло, но е вярно, че не чуждо сред магистратските среди. Това може би е резултат от недостатъчната аргументация на членовете на ВСС, в процеса на вземане на решения. Начин да се коригира е излагането на ясни и конкретни мотиви по същество.

6. Ако в момента сте член на ВСС, какво би било Вашето гласуване по основанията за освобождаване от длъжност на главния прокурор, представени от министрите Йорданова и Стоилов, които са публично достъпно?

Гласуването ми би се основало само на вътрешното ми убеждение, изградено на база събраните в производството доказателства. Предварителното, публичното изразяване на мнение по същество би препятствало възможността да участвам в разглеждането на този въпрос.

7. Какво е мнението Ви за създаването на критерий, според който влизането в системата на съдебната власт да бъде обусловено от натрупан преди това юридически опит/практика – примерно 5 години?

Към момента в разпоредбата на чл.164 от ЗСВ, са заложили изискванията за юридически стаж, като за влизане в системата на районно и окръжно ниво /вкл. административен съд /са съответно 3 и 8 години. Единствено при младшите съдии законът не изисква наличието на юридически стаж и това законово разрешение намирам за резонно, с оглед същината на длъжността. Сам по себе си юридическият стаж не е гаранция за достатъчно придобит опит и квалификация, поради което и законодателят е избрал конкурсното начало за заемане на магистратска длъжност. В някои съдебни системи / Нидерландия/ се акцентира и чрез

тестове се проверява способността за логическо и абстрактно мислене, както и способността да проявява съчувствие, състрадателност – емпатия/ симпатия. Изисква се кандидатите да представят диплома за завършена магистърска степен по специалността право, което гарантира базисните им правни познания. Приема се, че през курса на обучение – съответно 2 или 4 години, в зависимост дали притежават предишен юридически опит, могат да се запълнят дефицитите в правната материя, но не и чисто психологическите личностни особености, които дават възможност за упражняване на съдийската професия.

8. Считате ли, че към настоящия момент има необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт?

Намирам, че това е въпрос на широк публичен дебат в който трябва да вземе дейно участие ВСС, като изразител на вижданията на магистратските среди в диалога с представителите на законодателната, изпълнителна власт, академичните среди, както и неправителствените организации. В тази връзка оптимизацията на съдебната карта няма как да се извърши в рамките на правомощията на ВСС по чл.30, ал.2, т.7 от ЗСВ, особено ако се споделят идеите за промяна в броя на съдебните инстанции и намаляване на политическата квота в двете колегии. Може да се помисли и за избор на главен инспектор и инспектори от общите събрания на магистратите, а не от НС, каквато е в момента конституционната уредба.

9. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанцииите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“

Аз съм привърженик на прагматичния подход, при който могат да се предприемат действия, незабавно, в кръга на правомощията на ВСС, по сега действащата законова база. Ако във ВСС се приеме идеята, че магистратите от различните инстанции следва да получават справедливо определено възнаграждение за положен труд, механизъм

лесно може да се намери. Такъв съм предложил и в моята концепция, като същият всъщност донякъде кореспондира с практиката на ВСС отпреди години. Настоящото положение на прекомерна разлика между възнагражденията на районно и върховно ниво, създава напрежение в системата и основателно недоволство. Следва да се има предвид, че голяма част от съдиите на районно ниво никога няма да минат в горна инстанция, особено тези които живеят и работят в малките съдебни райони, наричани дори неатрактивни от някои. Те обаче дават немалка част от облика на системата, тъй-като първоинстанционните съдилища разглеждат широк кръг от дела, при които досега до гражданите със системата е най-близък. Та подходът който намирам, че може да се случи в рамките на настоящата база, е с оглед разпоредбата на чл.218, ал.2 от ЗСВ, която определя възнаграждението за най-ниската съдийска, прокурорска и следователска длъжност в размер на удвоената средномесечна заплата на заетите лица в бюджетната сфера съгласно данните на Националния статистически институт. Ако този критерий бъде доразвит и възнагражденията на останалите нива се определят в процентно отношение, спрямо основата, то няма да се получава прогресираща разликата в заплащането между отделните нива. С промяна на основата ще се променя и основното възнаграждение за всяко ниво, като процентното съотношение няма да се изменя. Чрез инструментите на допълнителното възнаграждение за прослужено време и ранговете, ще може да се компенсира разликата и осигури доближаване на възнагражденията между магистратите с по-дълъг стаж и квалификация, с тези от горните инстанции.

10. По какъв начин елементи от концепцията за общностния съд могат да бъдат въведени в българската правосъдна система, според Вас?

Намирам, че „отварянето“ на съда и работата на съдията, особено в малкия град, по разрешаването на проблемите свързани с превенцията на неблагоприятното развитие на обществените отношения / в най-общ смисъл/ както и последиците от проведеното съдебно производство, биха спомогнали за утвърждаване на авторитета на съдебната система. Затварянето на системата и втрещването само в собствената си статистика, без да се държи сметка за резултата от правораздавателната дейност и конкретния ефект върху обществото, само водят до загуба на доверие.

В този контекст, дори и без изрична законова регламентация, ВСС може да стимулира участието на магистратите в редица местни проекти за повишаване на правната култура, защита на уязвими групи – жени, деца, лица с психически увреждания, ресоциализация на преминалите през местата за лишаване от свобода.

4. В концепцията си не адресирате въпроса за дисциплинарната отговорност, за разлика от значителна част от останалите кандидати, които смятат, че е необходимо да се вземат мерки, за да не се използва тя за натиск върху съдии, като за пример се дава случаят на съдия Мирослава Тодорова. Какво е Вашето мнение по този въпрос – следва ли да има промяна /например приемане на определени стандарти/ при осъществяването на дисциплинарната отговорност на съдиите, така че да се избегне злоупотребяването с нея и ако да, то в какво трябва да се състои тя?

Категорично не трябва не само дисциплинарната отговорност, но и всяка форма на принуда да се упражнява незаконосъобразно, в преследване на неправомерни цели. Основание за образуване на дисциплинарно производство трябва да бъде само и единствено факта на извършено дисциплинарно нарушение, установен по безспорен начин. Дисциплинарното наказание следва да се съответно на тежестта на нарушението, при изследване на всички релевантни обстоятелства при неговото извършване. Така, ако се касае до системно неизпълнение на служебните задължения е необходимо да се държи сметка за условията на работа, индивидуалната фактическа натовареност и всички специфични за всеки конкретен случай обстоятелства. Недопустимо е да се използва дисциплинарната отговорност с цел да се ограничи свободата на изразяване на мнение.

16.6.2022

X Младен Димитров

Младен Димитров

С УВАЖЕНИЕ : Подписано от: Mladen Petrov Dimitrov

Съдия МЛАДЕН ДИМИТРОВ